

4. Patpong P. Thai Persuasive Discourse: A Systemic Functional Approach to an Analysis of Amulet Advertisements / Pattama Patpong // Revista Alicantina de Estudios Ingleses. 22 (2009): P.195–217. – Access mode: http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/13821/1/RAEI_22_13.pdf
5. Halliday M.A.K. Systematic Background /Michael A.K. Halliday // In J.D. Benson and W. Greaves, eds., “Systematic Perspectives on Discourse”. Vol. 1. – Norwood, NJ: Ablex, 1985. – P. 1–15.
6. Halliday M.A.K. Grammar and Daily Life / Michael A.K. Halliday // Functional Approaches to Language, Culture and Cognition: Papers in Honor of Sydney M. Lamb. – Amsterdam: John Benjamins, 2000. – P. 221–237.
7. Leech G.N. English in Advertising: Linguistic study of Advertising In Great Britain /Geoffrey Leech. – London: Longmans, 1966. – 210 p.
8. Cook Guy The Discourse of Advertising. – New York: Routledges, 1996. – 217 p. – Access mode: <http://apliij.oxfordjournals.org/content/17/1/127.extract>
9. Fries P.H. Information Flow in Written Advertising /Peter H. Fries // In James Alatis, ed., “Language, Communication and Social Meaning”. – Washington, D.C.: Georgetown University Press, 1993. – P. 336–352.
10. An Analysis of Language Features in English Advertisements. – Electronic Resource. – Access mode: <http://www.lunwendata.com/thesis/2005/9880.html>

Ю.Кольцова. Певні гендерні та етнічні аспекти англomовної друкованої реклами. – Стаття.

Анотація. У статті представлено результати аналізу китайських, пакистанських та тайських друкованих рекламних оголошень (у перекладі англійською мовою) дослідниками цих етнічних груп у США. Рекламні оголошення проаналізовано на рівні лексики, морфології та синтаксису, а також дискурсу. Автор торкається питань етнічної та гендерної приналежності адресатів та адресантів рекламних оголошень.

Ключові слова: англійська мова, друковані засоби інформації, гендер, етнічні групи, комунікація, реклама, споживач.

Yulia Koltsova. Definite Gender and Ethnic Aspects of the English-Language Print Advertising. – Article.

Summary. The article presents a study of the way in which English language advertisements are analyzed by Chinese, Pakistani and Thai researchers. The language of advertisements presented in American, Pakistani and Thai media (in their English language translation) is studied at the lexical, morphological, syntactic and discourse levels. Some ethnic and gender surveys are also touched upon.

Key words: advertisement, communication, consumer, English language, ethnic groups, gender, printed media.

УДК 81'37:811.161.2

О.А. Коренькова,

аспірантка кафедри германських та східних мов

Міжнародного гуманітарного університету

м. Одеса, Україна

ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЕСЛІВ ПСИХІЧНОГО СТАНУ

Анотація: В статті розглядається сучасний стан дослідження дієслівної лексики на позначення психічних станів на фоні недостатнього рівня теоретичного дослідження психічних станів людини у сучасній психології.

Ключові слова: психічні стани, дієслова психічного стану, стан дослідження, класифікація дієслів психічного стану, лексико-семантична група, дієслівна лексика.

Людське життя супроводжує ціла гама тих чи інших психічних станів. Прикладом можуть бути емоційні стани, стани свідомості, деякі з них містять також і вольовий компонент. Різні внутрішні і зовнішні подразники, діючи на людину, обумовлюють її психічний стан, який може мати як позитивне, так і негативне забарвлення.

Метою дослідження виступає визначення поняття дієслів психічного стану та їх класифікації опираючись на психологічний аспект проблеми. **Об'єктом** дослідження є поняття та класифікація дієслів психічного стану. **Предметом** виступає спосіб класифікації дієслів психічного стану на лексико-семантичні групи та підгрупи.

Проблема визначення поняття психічного стану у психології та лінгвістиці. Поняття дієслова психічного стану у лінгвістиці пов'язано, у першу чергу, із поняттям психічного стану у психології. Тлумачний словник трактує значення психічного стану, як властивість мозку відображати дійсність у вигляді почуттів, сприйняття, думок та інших психічних процесів.

Психічний стан як самостійну категорію вперше виділив В.М. М'ясищев у середині ХХ ст., але перша спроба обґрунтувати проблему психічних станів належить М.Д. Левітову у монографії «Про психічні стани людини». Подальші дослідження проведені у ряді робіт Медведєва (1973), Соєновікова (1975), Басєвського (1979), Забродіна (1983), Немчина (1983), Симонова (1983), Леонова (1984) та ін., в яких розглядаються як загальнотеоретичні, так і практичні питання щодо проблеми станів людини. Однак, не дивлячись на велику кількість публікацій, тема психічних станів досі не вважається ґрунтовно дослідженою [1, с. 9].

Проблема визначення сутності поняття «стан людини» полягає у тому, що дослідники опираються на різні рівні функціонування людини: фізіологічний, або психологічний. Таким чином, сутність поняття дієслівної лексики на позначення психічного стану у лінгвістиці також не набула достатнього рівня визначеності.

У сучасній лінгвістиці привернуто увагу до дієслів на позначення психофізіологічних станів та дієслів психічного впливу у лексико-семантичному аспекті [7]; дієслів на позначення емоційних станів у функціонально-ономасіологічному аспекті [3]; похідних каузативних дієслів у семантико-синтаксичному та функціональному аспектах [5]. Однак, поняття дієслів психічного стану, як окремого лексико-семантичного класу дієслів, досі не було запропоновано вітчизняними дослідниками.

У роботі до дієслів психічного стану ми відносимо такі, що позначають почуття, сприйняття, думки та інші психічні процеси, притаманні особистості.

Проблема класифікації дієслівної лексики на позначення психічних станів. Складність дослідження дієслівної лексики на позначення психічного стану у лінгвістиці полягає у її динамічності, мінливості та, почасти, не розчленуванню. Визначаючи певним чином психічний стан суб'єкту, дослідники дотримуються деякої умовності: психічні процеси не є однозначними, кожен із них є сплетінням багатьох складових, зовнішній прояв яких також неоднозначний. Охарактеризувати внутрішні відчуття та дати їм точні назви не завжди може навіть сам суб'єкт, який відчуває певне хвилювання. Це свідчить про складність описання психічних станів та пояснює припущення сучасних дослідників, наприклад, З.Є. Фоміної, «...про неможливість лінгвістичного вивчення такого складного феномена як людські емоції» [6, с. 4]. Крім того, за думкою вченого, «мова є засобом людського спілкування і фіксує не лише раціональне – думки, ідеї, але й емоції, почуття – сферу психічної діяльності людини. Зрозуміти емоції позначає зрозуміти людське спілкування» [2, с. 175]. Таким чином, класифікувати дієслова психічного стану у лінгвістиці є можливим лише способом класифікації власне психічних станів особистості у психологічному аспекті.

Труднощі класифікації психічних станів полягають в тому, що часто вони перетинаються або навіть збігаються один з одним настільки тісно, що їх достатньо складно розмежувати, наприклад, стан деякої напруженості часто з'являється на тлі станів втоми, агресії і ряду інших станів. Тим не менш, існує багато варіантів, за якими дослідники класифікують психічні стани. Класична класифікація станів Н.Д. Левітова включає: особистісні та ситуативні, поверхневі та глибокі, стани пози-

тивної чи негативної дії, короткі та довготривалі стани, усвідомлені та неусвідомлені. Загалом класифікація станів ще не завершена і робота в цьому напрямі йде на рівні багатьох світових психологічних наукових шкіл.

Однак найбільш узагальненою та ґрунтовною для більшості дослідників є наступна класифікація психічних станів:

1. Гностичні психічні стани, до яких відносять *нерозуміння, вагання, збентеженість, мрійливість, зацікавленість, зосередженість*.

2. Емоційні психічні стани, до яких відносять *радість, сум, злість, образу, задоволення, невдоволення, пригніченість, відчай, страх, жах, потяг, пристрасть та ін.*

3. Вольові психічні стани, до яких відносять: *рішучість, нерішучість, впевненість, невпевненість, стриманість, нестриманість, спокій, неважливість*.

Опираючись на таку класифікацію психічних станів особистості ми виділяємо у роботі три основні лексико-семантичні групи дієслів психічного стану: дієслова гностичного психічного стану, дієслова емоційного психічного стану, дієслова вольового психічного стану, що складаються із менших лексико-семантичних підгруп на позначення радості, суму, відчаю, страху і т.ін.

Висновки. Стан вивчення психічних станів у світовій психології знаходиться на рівні теоретичного та практичного дослідження. Тому, проблематика як психічних станів у психології, так і дієслівної лексики на позначення психічних станів у лінгвістиці є актуальною.

Згідно до визначення поняття психічного стану за глумачним словником, у роботі ми розглядаємо дієслова психічного стану, як дієслова, що позначають внутрішні переживання особистості, її емоції, почуття та інші психічні процеси. Психічні процеси розглядаються як невід’ємна складова будь-якого психічного стану.

До лексико-семантичної класифікації дієслівної лексики на позначення психічних станів ми відносимо дієслова, що позначають гностичні, емоційні та вольові психічні стани. В подальшому дослідженні ми розглянемо також їх складові лексико-семантичні підгрупи та їх об’єм у зіставному та порівняльному аспектах на базі сучасної української, німецької та англійської мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ильин Е.П. Психофизиология состояний человека / Е.П. Ильин // – СПб: Питер, 2005. – 412с.
2. Навроцька Н.А. Дієслова, які виражають психоемоційний стан людини / Н.А. Навроцька // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди»: науково-теоретичний збірник. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – Вип. 15. – 178 с.
3. Парасюк Т.В. Функціонально-ономасіологічний аналіз дієслів на позначення емоційних станів у сучасній українській літературній мові / Т.В. Парасюк // Львів, 2005. – 112 с.
4. Пименова М.В. Семантико-синтаксический аспект ментальных глаголов (на материале русского и английского языков) : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : спец. спец. 10.02.20 “Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание” / М.В. Пименова // СПб., 1995. – 16 с.
5. Ступак І.В. Структурно-семантичні та функціональні характеристики похідних каузативних дієслів у німецькій та українській мовах (Типологічні, зіставні, діахронічні дослідження. – Т.6)/ І.В. Ступак // Донецьк: ДонНУ, 2011. – 470 с.
6. Фомина З.Е. Эмоционально-оценочная лексика современного немецкого языка / З. Е. Фомина // – М., 1997. – 399 с.
7. Хрупіна Г.В. Структура дієслів психічного впливу зі значенням «встановлення людських стосунків» у німецькій мові / Г.В. Хрупіна // Філологічні науки. Книга 4., 2013. – 99 с.

А.А. Коренькова. Проблематика дослідження глаголів психічного стану. – Стаття.

Анотація: В статті розглядається сучасний етап дослідження глагольної лексики психічного стану в світлі недостатнього рівня теоретичного дослідження психічних станів людини в сучасній психології.

Ключові слова: психічні стани, глаголи психічного стану, етап дослідження, класифікація глаголів психічного стану, лексико-семантичні групи, глагольна лексика.

Alexandra A. Korenkova. The problematics of psychverb research. – Article.

Summary: The article of deals with the up-to-date phase of psychverb research due to the insufficient level of theoretic study of human mental states in psychology.

Key words: mental states, psychverbs, research phase, psychverb classification, lexical-semantic groups.

УДК 811.161.2.373

Л.О. Гречуха,

кандидат філологічних наук, доцент

В.В. Кузєбна,

кандидат філологічних наук,

Черкаський державний технологічний університет,

м. Черкаси, Україна

ТЕКСТ КУЛІНАРНОГО РЕЦЕПТА ЯК ЛІНГВОВІЗУАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Анотація. У статті здійснено спробу проаналізувати лінгвовізуальні особливості тексту кулінарного рецепта. Задля успішної реалізації поставленої мети, було проаналізовано наукові праці тих авторів (Н. Алефіренко, М. Бахтін, П. Буркова, І. Гальперін, Ю. Лотман, К. Брінкер, Х. Блінц), які всебічно досліджують поняття «текст», а також проблеми, пов'язані з його функціонуванням. Автори статті зазначають, що звернення до текстів кулінарних рецептів з метою їх вивчення є актуальною тенденцією у сучасному мовознавстві, тож наукова увага зосереджується на провідній ролі вербальних та допоміжній ролі невербальних компонентів у креолізованому тексті рецепта.

Ключові слова: текст, кулінарний рецепт, креолізований текст, вербальний/невербальний компонент, лінгвовізуальний феномен.

Звернення до теми кулінарного рецепта викликано тим, що на сучасному етапі це один з найпоширеніших типів текстів, з якими ми постійно стикаємося у повсякденному житті, не усвідомлюючи цього. Розмежування текстів кулінарного рецепта пов'язано з каналом передачі інформації: при усній формі, яка є вихідною, ми користуємося акустичним каналом, при письмовій – візуальним. Існує ще й уявний різновид реалізації тексту рецепта: людина користується рецептом, готуючи якусь страву, не користуючись ні акустичними, ні графічними засобами, що не вербалізує текст.

В останні роки спостерігається посилення наукового інтересу до проблем пов'язаних з дослідженням тих чи інших аспектів «тексту». Свідченням актуальності цієї проблеми є низка наукових праць, монографічних досліджень та розвідок, автори яких намагаються всебічно висвітлити питання, пов'язані з функціонуванням тексту у різних мовних стилях. Вивченням проблем тексту займаються не лише мовознавці, але й представники споріднених галузей, таких як філософія, психологія, мистецтвознавство, етнографія тощо. Значний внесок у дослідження проблематики тексту зробили вітчизняні та російські Н.Г. Алефіренко [1], М.М. Бахтін [3], П.П. Буркова [4], І.Р. Гальперін [5], Ю.М. Лотман [8], а також зарубіжні вчені К. Брінкер, Х. Блінц [11] та інші.

Створення текстів підпорядковується певним правилам, в залежності від того, на кого ці тексти розраховані, та за яких обставин безпосередньо відбувається процес створення. Для будь-